

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Engelska 5

Tema: Uttal: vokaler och konsonanter

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Språkliga företeelser, däribland uttal, vokabulär, grammatiska strukturer och meningsbyggnad, stavning, textbindning, inre och yttre struktur samt anpassning, i elevernas egen produktion och interaktion.
Betygskriterium (E)	Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och väsentliga detaljer, och uppfattar med viss säkerhet även underförstådd betydelse, i talat språk i relativt snabbt tempo och av avancerad karaktär. Eleven läser samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och väsentliga detaljer, och uppfattar med viss säkerhet även underförstådd betydelse, i texter av olika slag och av avancerad karaktär.

Källa: [Gy11, Engelska 5]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till uttal (10 min)

- Presentera skillnaderna mellan vokaler och konsonanter.
- Ge exempel på vokal- och konsonantlyd.
- Demonstrera ljudproduktion av olika vokaler.
- Förklara betydelsen av rätt uttal för förståelse.

2. Praktisk övning (15 min)

- Låt eleverna repetera vokalljud genom att upprepa efter läraren.
- Dela in klassen i par för att öva på ljud tillsammans.
- Ge feedback på elevernas uttal.
- Uppmuntra studenterna att ställa frågor om ljud som är svåra.

3. Gruppdiskussion (15 min)

- Diskutera vikten av uttal i skrift och tal.
- Be eleverna dela exempel på erfarenheter där deras uttal påverkat kommunikation.

- Led diskussionen genom att ställa öppna frågor.
- Sammanfatta diskussionen och be om reflektioner.

4. Avslutning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta lektionen och de viktigaste punkterna.
- Fråga eleverna om de har några frågor.
- Uppmuntra eleverna att öva på egen hand hemma.
- Ge en kort introduktion till nästa lektion.

Ämnesinnehåll

- **Vokalfonem:** Genomgång av svenska vokaler och hur de skiljer sig i engelska.
- **Konsonantljud:** Analys av skillnader i engelska konsonanter och svenska.
- **Betoning och intonation:** Hur betoning på olika stavelser påverkar meningsuppfattningen.
- **Uttalsövningar:** Olika övningar för att träna utmåling och skapa överensstämmelse mellan ljud och skrivna ord.
- **Språkets funktioner:** Diskutera hur uttal påverkar interaktion och förståelse i olika kommunikationssituationer.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Vokal	En ljud som produceras utan att luftflödet blockeras av tungan eller läpparna.	Från latin "vocalis", vilket betyder "röst" eller "talande".
Konsonant	En ljud som skapas genom att luftflödet blockeras av tungan, läpparna eller andra delar av munnen.	Från latin "consonans", vilket betyder "en som låter med".
Betoning	Den relativa styrkan eller vikten som ges till vissa stavelser i ett ord.	Från grekiska "tonos", vilket betyder "höjd" eller "ton".

Diskussionsfrågor

- A. Hur viktigt är det att förstå uttal när man lär sig ett nytt språk? Kan dåligt uttal påverka din förmåga att kommunicera? Varför eller varför inte?
- B. Tänk på situationer där du kanske har missförstått någon på grund av deras uttal. Hur kan vi arbeta för att minska missförstånd i sådana fall?
- C. Är det bättre att försöka tala perfekt engelska med ett gott uttal, eller att vara fri från att oroa sig för uttal och bara fokusera på att

kommunicera?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper om tre och får arbeta med skådespel där de framträder för klassen. Varje grupp väljer en kort text att framföra, där de fokuserar på att använda korrekt uttal av vokaler och konsonanter. De ska betona vissa ord och fraser för att förtydliga meningen. Efter varje framträdande får klassen ge feedback på uttalet och akten som helhet. Övningen syftar till att öka elevens självförtroende och en praktisk förståelse för uttal i konversation.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad är en vokal?	En ljud som produceras utan att luftflödet blockeras.
2. Hur kan uttal påverka förståelse?	Dåligt uttal kan leda till missförstånd.
3. Nämn två exempel på konsonanter.	B, T
4. Vad är betoning?	Styrkan som ges till vissa stavelser.
5. Varför är det viktigt att öva uttal?	För att förbättra kommunikationen och förståelsen mellan talare.

Hemuppgift

Eleverna ska skapa en kort ljudinspelning där de läser en text (kan vara valfri) och fokuserar på korrekt uttal av vokaler och konsonanter. Inspe­lningen ska vara mellan 2 och 3 minuter lång. Eleverna ska lyssna på sin inspelning och skriva ner vad de tyckte var enkelt respektive vad som var utmanande när det gäller uttal.

Citat

“Språk är en livslång lärande, men uttalet är nyckeln till att öppna dörrarna till att förstå och bli förstådd.” – Anonym

“^

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)